Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Телефони: HEnderson 4-0807, 4-0237
Тел. УНС: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 21. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 23-го СІЧНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS No. 21. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 23, 1953. VOL. LXI

КАБІНЕТ АЙЗЕНГАВЕРА ЗАТВЕРДЖЕНИЙ

Вашингтон. — Повний Сенат затвердив вісім членів першого кабінету президента Айзенгавера, залишаючи неполагодженою справу затвердження секретаря оборони Чарлса Е. Вілсона. Крім самого кабінету секретарів, затвердив Сенат адміністратору Федеральної Забезпеки, пані Oвету Колп Гоббі. Негайно після затвердження, усі секретарі склали присягу на зберігання конституції ЗДА, після чого можуть перебрати свої становища. Присягу склали такі секретарі: секретар стейту Джан Фостер Доллес; скарбу — Джордж М. Гомфрі; генеральний прокуратор — Герберт Бровнел; рільництва — Езра Тефт Бенсон; праці — Мартін Доркін; внутрішніх справ — Доглес Кей; генеральний поштмайстер — Артур Соммерфілд; торгівлі — Сінклер Вікс. Сен. Вейн Морс, республіканець, що став незалежним, голосував за одобрення призначення секретарів, заявляючи, що його вимога переглянути звіт комісії в справі придатности секретарів не має ніякого спільного з його відсуненням від постів у кількох сенатських комісіях, як це йому публічно закидали. Щодо Вілсона, як кандидата на секретаря оборони, то сен. Морс зробив закид президентові Айзенгаверові, що він поступив несправедливо супроти Вілсона, знаючи, що він має певні перепони проти себе тому, що він як голова бизнесової корпорації, що дістає замовлення від департаменту оборони, не може очолювати цього департаменту.

Труман прибув до Індепенденс з Вашингтону

Індепенденс, у стейті Мізурі. — Гаррі С. Труман, викінчивши свою працю на становищі президента Злучених Держав у вівторок, уже в середу в год. 8:03 ввечорі приїхав до свого рідного дому, зазнавши привітання наче герой, що повертається з війни, — коли залізничий потяг прибув на станцію. „Ви завжди будете президентом для нас" сказав йому у привітанні посадник Індепенденс Роберт Веддерфорд, а 5,000 людей, що ждали на потяг, закликали хором: „Гості додому, сусіде!" — „Ми приїхали домів на постійне життя" — відповів їм Труман, заки оркестра Американського Легіону заграла „Вальса з Мізурі". Коло дому при Норт Делевар стріт зібралося 2,000 сусідів, з шкільною оркестрою, що заграла серенаду своєму найважливішому громадянинові. Кореспонденти, що їхали в тому самому потязі, що президент, звідомляють, що по дорозі тому народ зустрічали родину Трумана на залізничих станціях.

Сенатська Група Закордонних Справ висуває Стассена

Вашингтон. — Сенатська Комісія Закордонних Справ признала неофіційно Гарольда Е. Стассена на становище директора Агенції Взаємної Безпеки. Формальне призначення залежне від Білого Дому. Звичайно, коли воно приходить з Білого Дому, то Сенат пересилає його до Комісії для рішального розгляду, потім воно йде назад до повного Сенату, який затверджує призначення. Керівник Комісії, республіканський сенатор Александер Вайлі заявив, що нормальна процедура в даному випадку була порушена, бо Г. Стассен задумує незадовго поїхати до Европи, щоб там особисто приглянутися діланню допомоги ЗДА західним союзникам.

За нову підвишку оплат пакункової пошти

Вашингтон. — Міжстейтова Торговельна Комісія виявила, що до неї наспіло прохання з поштового департаменту за нову підвишку оплат за пакункові посилки висотою до 35%. Прохання підписав це генеральний поштмайстер Джессі Доналдсон з датою 15 січня, бо вже 20 січня він залишив своє становище, як член кабінету Трумана. Якщо прийшла підвишка, то поштовий департамент дістав би $130,000,000 річно в нових прибутках. Підвишка прийде згідно з новим законом про зміну поштових оплат, які мають бути введені поступово.

Прибережний фронт під владою ґанґстерів

Ню Йорк. — Колишній розбишака, який дістав рекомендацію до праці на водному фронті від свого товариша в 1948 р. Він дістав присуд смерти від своєї ватаги ще в 1948 р. Він дістав присуд смерти від своєї ватаги ,став свідком Стейтової Карної Комісії, що прослідкує злочини у причалах над рікою Гудсон. Він описав діловину ґанґстерську владу над робітничими організаціями у причалах під доглядом Мікі Вавереса, який перебрав її від свого попередника „Пістол Локал". Свідок, Домінік Дженова, залишається під охороною комісії. Він описує власні досвіди на причалах від часу, коли спасся втечею від ватаги ще в 1948 р. Він дістав присуд смерти від свого в'язничого товариша, Джана Аплгейта за те, що відмовився замордувати молочарського візника, який порізав обличчя Аплгейта. Дженова твердить, що під владою Вавереса споявняються убивства, крадіжки вантажу, і то цілих скринь, дальше незаконна гра, вимушування позичок.

13 КОМУНІСТИЧНИХ ПРОВІДНИКІВ ПРИЗНАНІ ВИНУВАТИМИ

Ню Йорк. — Після шістьох днів нарад над питанням, чи 13 комуністичних провідників, які засіли на лаві обвинувачених тому дев'ять місяців, винуваті в закиненім їм злочині, федеральна лава присяжних суддів признала усіх їх винуватими. Лава була складена з шістьох мужчин і шістьох жінок. Вони нараджувалися тільки 48 годин впродовж шістьох днів, від коли дістали до вирішення головне питання, а саме, чи підсудні справді винуваті в організуванні сил для насильного скинення американського уряду. У тому часі одна жінка серед присяжних суддів захворіла й треба було підождати на її видужання. Коли провідник судейської лави подав до відома судді Едвардові Дж. Дімокові вирішення, суддя сказав: „Ваш присуд виправданий повністю на підставі наведених доказів. Дякую вам за вияв лояльности й вірности". Опісля він прохав членів судейської лави, щоб вони не розмовляли з ніким про перебіг їхніх нарад над присудом, щоб хтось не надужив їхніх інформацій для злих цілей. Потім суддя заповів, що вимір кари буде проголошений в наступну середу. Закон Сміта, на підставі якого вирішено цю справу, передбачує найвищу кару п'ятьох років в'язниці й $10,000 грошевої заплати. Заки суд проголосить кару, підсудні залишаться в тюрмі без дозволу вийти на волю за кавцією.

В БІЛОМУ ДОМІ ДЕНЬ ПЕРШИЙ...

Президент Двайт Айзенгавер за своїм біюрком в Білому Домі в першому дні свого урядування.

През. Айзенгавер при праці від 8 год. ранку

Вашингтон. — Президент Двайт Д. Айзенгавер, закінчивши вівторкові інавгураційні церемонії й забави в год. 1:30 по півночі, вже в год. 7:30 ранку встав з ліжка і ледве мав час з'їсти половину „ґрейпфруту" та випити каву, заки в год. 8:02 узявся до праці в овальній кімнаті Білого Дому при тому самому столі, при якому працював ще в понеділок през. Труман. Саме тоді мав з'явитися в бюрі генеральний прокуратор Герберт Бровнел для обговорення різних справ. Хоч предмету розмови не виявлено, то загальна думка така, що обговорено затвердження Чарлса Е. Вілсона на становище секретаря оборони. Після переглянення пошти, президент почав приймати на конференції чергово зголошених відвідувачів в год. 11:30, між якими першим був Бредшо Мінтенер і його жінка з Міннесоти. Пресовий секретар президента, Джеймс К. Гаґерті, подав до прилюдного відома, що пресові конференції будуть продовжувані за Айзенгавера і при цій нагоді виявив приязне відношення, яке буде придержуватися супроти кореспондентів.

Пані Айзенгавер в ролі господині Білого Дому

Вашингтон. — У середу дружина президента розпочала свій перший клопотливий день господині Білого Дому. Вона пробудилась рано, розмовляла з своїм чоловіком, потім легко поснідала в год. 8.30, бувши в гарному настрої і бадьора, хоч спати пішли дуже пізно, бо подружжя Айзенгаверів було уночі до год. 1.30 на інавгураційному балі. Потім президентова розглядала з своїм секретарем телеграми й листи й полагоджувала дрібні справи увесь день, не ївши „ланчу". По полудні вона відбула своє перше прийняття, на якому були присутні біля 300 провідних республіканських діячок. Вечеряла президентова пізно в тісному родинному колі. На питання,чи відбуватиме нова президентова пресові конференції, вона відповіла потверджувально, застерігши, що лише тоді, якщо буде дійсна потреба цьому.

Країна бореться з підривною діяльністю комуністів

За відомостями з департаменту справедливости, почавши з 1947 року було засуджено на різні кари 87 провідників Комуністичної партії в ЗДА. Одночасно провадиться дальша акція оборони країни перед підривною діяльністю комуністів, бо саме тепер відбулися процеси проти груп визначних комуністичних діячів у Ню Йорку, Лос Анджелес і Балтимор. Окрім того в Гонолулу тепер розглядається справа сімох й розпочнеться суд над шістьма в Пітсбурґу, не рахуючи менших процесів, як в Дітройті і Ст. Луї. З засуджених досі комуністів, сім ховається перед відбуттям кари, а трьох звільнено з причини поганого здоров'я. Заходи проти комуністів розпочались від 1947 року, коли уряд вирішив використати т. зв. Акт Сміта, що був схвалений 1940 року.

СКОНЦЕНТРОВАНА АКЦІЯ МОСКВИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІЗМУ

Шпальти совєтської преси в Україні свідчать, що Москва попала в справжню лихоманку на пункті „українського буржуазного націоналізму" та веде проти нього нову, сконцентровану акцію, яка практично охоплює всі ділянки життя. В редакційних статтях, в повідомленнях з нарад і зборів, у виступах партійних діячів, майже в кожному рядку читаємо завжди той самий гістеричний виступ проти „підлих запроданців американського імперіялізму — українських буржуазних націоналістів" та — рівночасно підкреслювання „щастя українського народу в його воз'єднанні з великим російським старшим братом", проти якого й має б бути скероване „гадюче жало", українських націоналістів та їх „американських хазяїв". Для прикладу навести б тільки одне число „Радянської України", органу комуністичної партії та Верховної Ради і Ради Міністрів підсовєтської України з 30-го грудня м. р. Там в редакційній статті на першій сторінці п. з.: „До нового розквіту нашої великої Вітчизни", ствердивши, що „велике щастя українського народу в тому, що він перший, слідом за своїм старшим братом — російським народом, став на радянський шлях розвитку", заявлено: „Корінних нашої сили зрозуміли й наші найзапекліші противники. Невинадково тричі презрені вороги українського народу — українські буржуазні націоналісти саме проти дружби народів спрямовують своє отруйне жало..." і т. д. Те саме на другій сторінці у величезній статті п. з.: „Союз Радянських Соціялістичних Республік — наша велика Батьківщина." І там насамперед твердження, що „слідом за великим російським народом по шляху Жовтневої Революції першим пішов український народ" та „керівною силою об'єднання всіх народів в єдину дружню сім'ю став великий російський народ", що „першою серед рівних радянських республік є Російська Федеративна Соціялістична Республіка", а дальше: „Найлютішими ворогами нашого народу є українські буржуазні націоналісти. Всі їх дії спрямовані проти ленінсько-сталінської дружби і братерства народів, проти російської культури і її найвищого досягнення — ленінізму..." На третій сторінці того ж числа „Радянської України" велика стаття п. з.: „Під прапором Леніна-Сталіна", в якій те саме: „Об'єднуючою і згуртовуючою силою став великий російський народ, — який має за висловом товариша Сталіна, ясний розум, стійкий характер і терпіння. Своєю героїчною боротьбою він завоював безмежне довір'я і любов усіх народів нашої країни." А дальше: „Національною гордістю українського народу є те, що він перший, слідом за своїм старшим братом, пішов по шляху соціялістичної революції..." І знову: „Трудящі України, завдяки допомозі російського народу розгромили сили інтервенції та націоналістичної контрреволюції, які намагалися відірвати Україну від Радянської Росії, відновити на Україні буржуазно-поміщицький режим. В 1918 році зрадники народу з буржуазно-націоналістичного табору в особі Центральної Ради допомогли німецькому розбійницькому імперіялізмові окупувати Україну. Головним організатором всіх антирадянських сил в боротьбі проти Радянської Росії був хижацький американський імперіялізм, якому й нині служать українські буржуазні націоналісти. Американський імперіялізм виступив організатором мамтчих планів розчленування та закабалення народів нашої країни... Переконливим доказом маячних планів імперіялістів США щодо народів нашої Батьківщини, в тому числі і до українського народу, є карта „Пропоновані кордони Росії", складена в січні 1919 року державним департаментом США для піддання Паризькій конференції. Згідно з цією картою Україна, так само, як і Прибалтика, Білорусія, Кавказ, Середня Азія, — мала бути відірвугта від Радянської Росії..." В тому дусі написана ціла газета, всі сторінки і майже всі числа тої та інших газет. За очевидною директивою Кремлю,ці органи комуно-московської окупації в Україні попали в справжню антинаціоналістичне божевілля та намагаються доказувати, що найбільшим ворогом українського народу є український нарід, подібно як тепер московська преса почала доказувати, що найбільшими антисемітами є жиди.

„ДНІ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ" В АМЕРИЦІ

Численні українські громади в цій країні обходитимуть в найближчу суботу й неділю проголошені губернаторами поодиноких стейтів — „Дні Української Незалежности", у зв'язку з роковинами проголошення самостійности і соборности Української Народньої Республіки в Києві в 1918 і 1919 рр. З цього приводу відбудуться в поодиноких громадах величаві імпрези, на яких промовлятимуть теж видатні американські представники.

Офіціяльне проголошення „Дня Української Незалежности" в Массачусетс

Вслід за губернаторами стейту Огайо, Мериленд, Ню Джерзі, Конектикат і Пенсильвенія, „День Української Незалежности" проголосив офіціяльно теж губернатор стейту Массачусетс, Кришчін А. Гертер. Він видав окрему урядову проклямацію, в якій сказано:

„Тому, що на день 22-го січня припадає 35-та річниця проголошення вільної і незалежної республіки, і

Тому, що любов волі і демократії ще живе між гноблетним народом України тепрішнього дня, і

Тому, що Українці в цілому світі день цієї річниці як згадку про вільний колись свій рідний край, і

Тому, що Українці в Америці в цьому дні потверджують своє переконання, що тиранія і деспотизм не можуть вдержатись на довшу мету там, де люди вірять і відважно борються за волю,

Отже тому я, Кришчін А. Гертер, губернатор коммонвелту Массачусетс, вшановуючи річницю Української Деклярації Незалежности, оцим признаю і проголошую день 22-го січня 1953 року як „День Української Незалежности" в Массачусетс, та закликаю наших громадян допомогти в його святкуванні.

Дано в Екзекутивній Палаті в Бостоні цього 22-го дня січня Року Божого 1953 та в році 177 Незалежности З'єдинених Держав Америки".

Зцього приводу українці міста Бостону об'єднано влаштують величаві обходи Свята Самостійности і Соборности в днях 24 і 25-січня. В суботу 24-го січня відбудеться в залі Вітней при 1330 Бікон стріт у Бруклайн виставка оперети „Чорноморці", а в неділю 25-го січня, попередньо вчорашніми Богослуженнями в українських церквах в Бостоні і Кембридж, відбудеться в тій самій Вітней залі, врочиста Академія о год. 3-тій пополудні. Приготовляється теж низка інших імпрез в ці дні, включно з виставовим кіоском з експонатами визвольних змагань.

Репрезентативна імпреза в Джерзі Сіті

Чи не найбільш репрезентативну імпрезу з приводу річниць Самостійности і Соборности та проголошеного губернатором стейту Ню Джерзі і посадником міста Джерзі Сіті „Українського Дня" має тимиче українська Громада в Джерзі Сіті. З цього приводу відбудеться в залі Дікенсон Гайскул при Ньюарк і Палісейд евенях в неділю о год. 2:30 пополудні величавий концерт, на якому, крім відкриття стейтовим комісіонером Марселом Вагнером, промовлятимуть бувший член урядової Комісії Д. П. Едвард О'Коннор та д-р Л. Мищуга, а в концертовій частині виступлять хор „Думка", Ансамбль Бандуристів с. Ганушевського, балетна школа прімабалерини Валентини Переяславець, солісти Марія Лисогір та Осип Стецура і скрипачка Донна Гресько. На фортепіяні солістам акомпаніюватиме Оля Дмитрів, а хорові Калина Чічка-Андрієнко. Ця імпреза, для якої приготовано теж окрему пропам'ятну книгу, вже досі мала широкий відгомін в місцевій американській пресі.

Конгресмен Керстен, адмірал Менц — виступлять у Филаделфії і в Ню Йорку

Величаві Академії-Маніфестації відбудуться у Филаделфії і в Ню Йорку. Филаделфія влаштовує свою Академію в залі Метрополітальної опери в суботу 24-го січня ввечорі, з величавою мистецькою програмою та з виступами конгресмена Керстена, адмірала Менца і комісіонера О'Коннора.

Конгресмен Керстен і адмірал Менц виступлять теж на маніфестації в Ню Йорку, що відбудеться в неділю 25-го січня в залі Мангеттен Сентер о год. 2:30 пополудні. Крім цих виступів, на маніфестації в Ню Йорку буде оригінальна мистецька програма, в якій будуть виконані вперше деякі нові композиції.

Подібні Академії-Маніфестації відбудуться теж в Балтимор, Шікаго, Дітройті та багатьох інших містах.

„СОРАТНИК" СТАЛІНА ЗАКЛИКАЄ ДО „БЕЗПОЩАДНОЇ ЧИСТКИ"

Москва. — Один із живих ще „соратників" Сталіна, — наймененований недавно секретарем російської комуністичної партії Ніколай А. Міхайлов, закликав вчора комуністичну партію до „безпощадного прочищення" своїх рядів від „дегенератів і дволичників", від ворогів народу, — без уваги на те, під якою маскою вони скриваються, та до безнастанного збільшування могутности совєтських збройних сил і совєтської розвідки. Міхайлов промовляв в Большому Театрі з нагоди відзначення 29-ої річниці смерти Леніна. Він покликувався теж на недавні арешти лікарів, — називаючи їх „порушниками, шпигунами і вбивниками, що запродали себе рабовласницьким канібалам З'єдинених Держав і Британії". Але при цьому він вже не покликувався на їх зв'язок із сіоністами, що було одним з головних обвинувачень лікарів в повідомленні про їх арешт. — Натомість з новою атакою на сіоністів виступив закордонно-політичний журнал „Нове Время", називаючи їх „слугами американських розвідки в світі" на підставі окремого договору, укладеного з президентом Труманом в 1947 році. Журнал обвинувачує сіоністів, що вони є „антисемітські" та що вони допомогають американській розвідці творити п'яті колони в Совєтському Союзі і країнах „народної демократії", в заміну за американську підтримку для держави Ізраїля. Міхайлов зі свого боку твердив, що хоч в Совєтському Союзі вже переміг соціялізм, то проте там ще не зникли залишки буржуазної ідеології, „закриті вороги народу". Ці буржуазні вороги народу — твердив Міхайлов — „ненасилі, наносять і наноситимуть нам багато шкоди", якщо їх з корінем не знищиться. „Крім ворожих агентів — говорив Міхайлов — ми ще маємо ворога в нашому нутрі: це легковірність нашого народу, що створює пригожий ґрунт для шпигунів і диверсантів."

Червоні обвинувачують аліянтів за „агресію" на Манджурію

Токіо. — Пекінська комуністична радіовисильня повідомила вчора, що комуно-китайські літаки в дні 12-го січня ц. р. збили над територією Манджурії американський літак типу суперфортеці Б-29, як „незбитий доказ американської агресії на Китай". Комуністи вже від двох років постійно повторюють, що аліянтські літаки порушують китайську територію, але вчорашнє повідомлення було перше про те, що аліянтський літак збито над Китаєм. В повідомленні сказано, що 14 членів залоги суперфортеці злетіли на парашутах, але трьох з них згинули під час спаду, а 11 взято в полон. — Головна квартира аліянтської авіяції на Далекому Сході потвердила вістку, що в тому дні збито одну американську суперфортецю, але при цьому заперечила, щоб це сталося над китайською територією. Літак Б-29 був збитий в тому дні над північно-корейською територією під час своєї звичайної місії — скидування пропаґандивних летючок над північно-корейськими містами.

Впродовж вчорашнього дня аліянтська авіяція продовжувала бомбардування ворожих воєнних об'єктів в Північній Кореї, зокрема комунікаційних получень та скупчень ворожих військ. Аліянтські бомбові літаки, які охороняли аліянтську бомбардувальників, звели повітряний бій з ворожими турболітаками совєтського типу МІҐ, при чому сім ворожих літаків збито і три пошкоджено. На наземному фронті відбувались тільки спорадичні перестрілки та акція патрульних відділів.

Департамент оборони у Вашингтоні повідомив, що американські втрати в Кореї збільшилися за останній тиждень на 45 вбитих, 177 поранених та 250 пропавших і виносять тепер за ввесь час корейської війни 128,971, з того 20,362 вбитих в акції, 95,596 поранених і 13,013 пропавших.

ОН звільнили ще одну службовичку-комуністку

Об'єднані Нації, Н. Й. — Генеральний секретар ОН — Тріґве Лі звільнив з праці в Дитячому Фонді Крайної Потреби при ОН панну Рут Е. Крофорд, тому, що вона комуністка. Панна Крофорд — це єдина службовичка в ОН, що вона призналася до того, що була членом Комуністичної партії в 1935 році, а й тепер вона симпатизує з комуністами. Вона хотіла під натиском сама зрезигнувати, — але не зробила цього, бо хоче відкликатися до Адміністраційного Трибуналу ОН, — який має вирішити, чи вільно звільняти працівників за те, що вони мають „інші політичні переконання". Вона давніше признавалася була до членства в Комуністичній партії перед ЕфБіАй, але тоді її не звільнили були із праці, з якої вона перейшла до праці в ОН.

ІРАНСЬКІ КОМУНІСТИ ПРИГЛЯДАЮТЬСЯ БОРОТЬБІ МІЖ МОССАДЕКОМ І КАШАНІ

Тегеран, Іран. — Політичні спостерігачі міркують над тим, яке становище займуть іранські комуністи в тій боротьбі, що почалася між двома націоналістичними провідниками — прем'єром Моссадеком і провідником націоналістів і президентом парляменту Кашані. Комуністи помагали повалити п'ятиденний уряд прем'єра Агмада Ґгавама, і після приходу до влади Моссадека їх толерував уряд. Одни дипломат твердить, що вони тоді могли б були захопити владу, як би були добре зорієнтувалися в ситуації. — Тепер вони в підпіллі, але добре зорганізовані, і разом із симпатиками мають коло 25,000 членів на 20,000,000 населення в Ірані. Дехто гадає, що сам Моссадек тримає комуністів на те, щоб ними страшити ЗДА і Англію та в той спосіб здобути якнайбільше для Ірану в нафтовому непорозумінні. Закордонні спостерігачі твердять, що комуністи мають сильні впливи в робітничих юніях, а також між невдоволеними урядовцями. Ніхто гадають, що прем'єр Моссадек добре знає силу своїх противників, бо має між ними своїх шпигунів. На всякий випадок, комуністи можуть бути загрозою для Ірану, коли б там прийшло до дійсного непорозуміння між націоналістами, яке проявилося б у явні громадянській боротьбі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage privided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weakly, English language suppl.)	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$ 2.00	Six months	$ 2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSFY CITY 3, N. J.

НОВИЙ ГОСПОДАР

В усьому світі вже знають, як відбулася інавгурація нового президента ЗДА — Двайта Давида Айзенгавера. Не одна країна бажала б собі такого переходу влади з одних рук у другі, в спокою і порядку та при вдоволенню цілої нації, та ще в такий критичний час, як отсей ,що його тепер переживає ввесь світ. Але уся інавгураційна радість і веселість уже скінчилась, як для Айзенгавера, так і для Америки. До того глибоку задуму і сильне напруження завважили кореспонденти в нового президента на самій інавгурації, як він тільки почав читати свою промову.

Немає найменшого сумніву, що новий президент добре знає і відчуває, що його жде і чого від нього надіються Америка та вільний і поневолений світ. Тягар, який спав на його плечі, більший і тяжчий, від тягарів, що їх доводилось нести усім його попередникам. Таке заявив б. президент Труман, а він хіба знає краще інших, що значить бути в сьогоднішніх обставинах президентом ЗДА.

Інавгураційна промова Айзенгавера була першим офіційним актом, яким він почав свою добу в Білому Домі, в історії ЗДА та світу. Промову цю склали в такий спосіб, щоб з'єднати новій владі прихильність американського народу і цілого світу, а зокрема тих вільних націй, з якими ЗДА в тісних взаєминах. Коли брати промову з цього боку, то вона знайшла всюди щирий і прихильний відгомін. Вона не до вподоби безбожницькому Кремлеві та комуністичним режимам своїм людським відношенням до гноблених і поневолених та своєю наскрізь релігійною закраскою. З цілої промови дуже важливе те, що Айзенгавер далі добачає рятунок Західної Европи в об'єднанні усіх її сил, політичних, економічних і духових. Така Европа може надіятись також і більшої допомоги з Америки. Це відповідало б сентиментові американського народу, який нераз сумнівається, чи його допомога розбитій та розсвареній Европі не є марнуванням своєї власної сили. Об'єднана Европа зможе, цілком зрозуміло, краще себе оборонити на випадок нової совєтської агресії, а це особливо добре розуміє Айзенгавер як військова людина, яка вже раз рятувала Европу перед гітлерівським здичінням. На це об'єднання Европи буде Айзенгавер, як президент ЗДА тепер, ще більше натискати.

Промова Айзенгавера була теж пропозицією замирення, зверненою в бік Москви. Це не було одначе, як він сам підкреслив, якесь „угодовство", а тільки чесний заклик до чесного миру, з честю для Америки і вільного світу та вільних людей. Це місце в промові Айзенгавера є найважливіше. З таким самим звертався до Сталіна давніше теж і попередник Айзенгавера, тільки безуспішно. Але як можна, в нашому розумінні, говорити про чесне замирення з нечесною бандою на Кремлі? Як можна молитися до Бога та взивати його допомоги, а одночасно проетягати руку найбільшим злочинцям світу, ворогам усякої релігії? Хіба, що Айзенгавер вірить, що Сталін зміниться? Але мабуть ні, бо заповідає дальше збросння, а цього він уже певно допильнує.

Інавгураційну промову Айзенгавера-республіканця міг був виголосити також і його попередник, Труман-демократ. Тому саме не треба надіятись у Вашингтоні якихось великих змін. Тільки з Кореєю треба буде Айзенгаверові щось зробити, бо ту проблему висували республіканці в час виборчої агітації на перше місце. Теж і сам Айзенгавер говорив про неї як найважливішу. Тому буде дуже важливе, як він полагодить цей конфлікт з „честю" для Америки і вільного світу. Бо після того буде можна передбачити теж ходи дальшої політики нової адміністрації в відношенні до Кремля.

Мир у світі поставив новий президент у своїй грограмі на першому місці. Американський генерал, що став світською людиною і президентом ЗДА, неначе хотів запевнити ввесь світ, що саме він знає найкраще, яким великим нещастям є війна і тому хоче якнайскорше покінчити з війною в Кореї та не допустити до вибуху третьої світової війни.

Як видно з европейської преси, якраз та заява Айзенгавера зробила найбільше враження в Англії, Франції та інших вільних країнах.

25 грудня проти 22 січня

Коли ми у вільному світі відзначаємо 22 січня як день української державности, то на окупованій батьківщині цьому дню протиставляється комуністичне святкування 25 грудня. В цей день 1917 року на першому всеукраїнському з'їзді рад робітничих, селянських і солдатських депутатів „волею всього українського народу", як говориться в офіційних документах, була проголошена Українська Радянська Соціялістична Республіка.

Комуністично - російський окупант хотів цією провокацією паралізувати національно-визвольний рух українського народу і підпорядкувати його своїм загарбницьким інтересам. Сталін 15/28 грудня 1917 року в Правді писав, що Українська Центральна Рада і її Генеральний Секретаріят є буржуазним урядом, ворожим українському народові. Тільки нова Рада робітників і селян може бути виразником інтересів українського народу. Так штучно Москва роздувала на Україні братовбивчу громадянську війну. 26 травня 1919 року Ленін телеграфував з Москви у Київ голові Совнаркому Раковському і в Харків Межлауку, заступникові наркома внутрішніх справ: „Повторюю своє прохання двічі в тиждень телеграфувати мені про фактичний стан в Донбасі. Наполягаю на виконання цього прохання. Не пропускайте нагоди перемогти Григорєва, не відпускайте жодного солдата, що борються проти Григорєва. Видайте закон і провадьте на практиці повне обезброєння населення, **розстрілюйте на місці безпощадно за кожну заховану рушницю**".

Така жорстокість і терор, а також підтримка на Україні окупанта жидівським і російським населенням привели до мілітарної перемоги червоної Москви і поразки української національної армії. Але під політичним кутом зору українська боротьба довершила виразну межу між українським і російським народами. Сьогодні Україна формально має свою конституцію, герб, державний гимн, є членом ОН ,а в підсовєтській пресі постійно вживається термін „українська держава". Ці формальности сьогодні не мають жодного практичного значення і застосування, вони наповнені фальшивим змістом. Але їхнє значення в тому, що окупованому населенню вони дають ідею, і коли наступить вирішальний бій, це населення знатиме, за що воно мусить боротися. Героїчна боротьба наших військ хоч і закінчилась поразкою, зате вона дала нам політичну перемогу, що забезпечить в майбутньому і остаточну військову перемогу. Коли б не було боротьби наших армій, коли б не було 22 січня, то не було б і 25 грудня, а Україна була б Малоросією югом Росії, без національної мови і формальних атрибутів державности.

Силу державних зусиль нашого народу з їхнім завершенням 22 січня ,силу жертв, віддачих в ім'я української держави, окупант нашої батьківщини відчуває і сьогодні. Ставленики Москви на Україні при кожній нагоді безуспішно намагаються стерти з пам'яті, а коли це неможливо, то скомпромітувати носіїв і борців української національної ідеї. Бувший голова Раднркому П. Любченко в доповіді про проєкт конституції УРСР 25 січня 1937 року на 14 з'їзді Рад України говорив: „Українська Центральна Рада, яку українські націоналісти так охоче називають першою українською національною владою, виявила себе протягом 1917 року і початку 1918 року як лагідною і покірною у відношенні до тимчасового уряду російської буржуазії і поміщиків, показала себе як найлютіший ворог робітниче-селянського уряду російської федерації та робітників і селян України".

Так протягом 35 років Москва силою зброї і неймовірного терору хоче заплямити самостійницьку національну ідею 22 січня фольшем 25 грудня, себто узаконенням московської окупації.

(Л Л)

Микола Очерет

Ми сказали своє слово

Більше трьох тижнів делеґація Українського Конґресового Комітету була в Европі, де відвідала центральні осередки української еміґрації в різних европейських державах, перевела з ними наради, на яких обмірковувалось ставлення українців до „Координаційного Центру Антибольшевицької Боротьби" — КЦАБ. Головна ж нарада, що в ній взяли участь представники Екзильного Уряду України та представники всіх без виключення українських політичних партій, відбулася в Мюнхені 19 і 20 грудня, а тому думка її є наша думка — думка всієї української еміґрації, всього українського народу, синами якого ми є. В нараді брали участь представники всіх українських партій, представників не-українських політичних партій на нараді не було, тому зрозуміло, що так звані „східняки - федералісти" не брали участи в нараді, бо то не є партія, як зорганізована частина народу. Ми знаємо, що в КЦАБ участь українців не лише бажана, але й необхідна, бо що ж то за КЦАБ куди не входять представники народу ,який ось уже швидко півстоліття стоїть на чолі активної, дієвої боротьби з большевизмом. Саме через відсутність представників від України завалився „Союз Визволення Народів Росії" і саме ураховуючи це КЦАБ звернувся до українців з пропозицією взяти участь в роботі Центру, при чому зазначив, що „українська еміґрація має дві течії — самостійницьку і федералістичну, які обидві мусять бути представлені в КЦАБ".

Це вже одно вказує характер того КЦАБ і щоб надалі не було баламуцтва мусимо виснити оту „федералістичну течію". Це стара і улюблена росіянами форма збірати навколо себе квіслінгів зрадництва і диверсії. Саме „федералістами" козиряють не лише різні російські діячі, а й сам „батько народів". Саме в тому СССР федерація на кожному кроці. Російська Соціялістична Федеративна Совєтська Республіка, Закавказька Федеративна Республіка, Карело-Фінська Федеративна Республіка, сам СССР є зразком найдоскональнішої „Федерації" з Росією. Мало того — ввесь світ заповнений отими „федералістами". В „народних демократіях" всі за „федерацію" з Росією, прихильники „миру" теж за „федерацію" з Росією, Сланський був теж за „федерацію" з Росією ,навіть американське суспільство поділено на два „більші" напрямки: один за повну самостійність ЗДА, а другий — за „федерацію" з Росією. Тільки своїх „федералістів" американці ставлять перед суд ,а „східняків-федералістів" „приватні діячі" протиставлять українським політичним партіям. Нащо це, яка мета? Ясно: КЦАБ є проросійська організація, вона має на меті організувати лише антибольшевицький фронт, а нам, що давно очолюємо такий фронт, потрібно знищити віковий російський імперіялізм, бо ж большевизм є лише еманація російського імперіялізму, що є основною загрозою світового миру. Тому те „ні", що його сказала нарада всіх українських політичних партій, є наше ,ні" — „ні" всієї української еміґрації, „ні" всього українського народу. Ні — бо ми хочемо мати свою власну державу як це мають американці; ні, — бо ми цю державу вже вибирали, а тепер хочемо лише поновити її, звільнивши від окупації; ні, — бо ми проти збереження російської імперії коштом дальшого поневолення України; ні, — бо ми проти послаблення боротьби з большевиками в середині СССР; ні, — бо ми знаємо, що „федерація" з Росією є вікова „тюрма народів".

Але КЦАБ є американська організація, а ми є патріоти нашої нової Батьківщини і саме тому нарада українських політичних партій перша голосно і ясно підкреслила, що Комітет „спрямовує політику ЗДА на неправильний шлях підтримки російського імперіялізму та використовує американські засоби для поборювання самостійницьких протибольшевицьких рухів поневолених Москвою народів". Саме це наперед вирішує крах усіх зусиль КЦАБ, бо американський народ живе реальним життям, робить висновки і спрямовує політику своєї держави, виходячи з конкретних фактів, а не підводить факти під „клясичну теорію" як це роблять „високі політики". Він не закриває очей на дійсність, не приносить в жертву свої цінности „клясичним теоріям", бо він любить понад усе свободу, як власної держави, так і держави будь-якого іншого народу. Що це дійсно так, що це свідчить проголошення в цілому ряді стейтів дня 22 січня днем Української Незалежности. Вже в стейті Огайо губернатор Френк Лавші проголосив офіційно день 22 січня „Українським днем". Губернатор Теодор Мек-Келдін проголосив „Український день" в стейті Меріленд, губернатор Джан Ладж зробив теж саме в стейті Коннектікат, на черзі проголошення цього дня в стейтах Пенсильвенії, Ню Джерзі та інших. Ось є дійсне ставлення американського народу до визвольних змагань українців і „приватним діячам" Америки варто зважити це і пильніше приглянутись до реальної дійсности, а не „спрямовувати політику ЗДА на неправильний шлях".

Ми уважно слідкуємо за реакцією других народів поневолених Росією і з великим задоволенням констатуємо створення „Комітету Незалежности Кавказу", що є виявом волі кавказьких народів в боротьбі за свою незалежність. Ми констатуємо вихід з Координаційного Центру представників Грузії (Геґенчарі і Іваршемадзе), ми констатуємо вихід азербайджанських представників (Хаджібейлі, Джангунбей і Шейхульіслям), бо вони переконались, що КЦАБ є насправді „єдинонеділимський обман". Ми переконані, що КЦАБ швидко вже нічого не буде об'єднувати, бо його плятформа є шкідлива для ЗДА, але поруч з тим ми віримо, що приватні діячі Америки зрозуміють свою помилку і чесно та справедливо розв'яжуть питання пригноблених Росією народів, взявши за основу Деклярацію Незалежности, Атлянтійську Хартію та засади О.Н. Запорукою тому, що так буде, є те, що КЦАБ є виразником лише незначної частини російської інтеліґенції, що зовсім відірвана від реального життя, що жадної уяви не має про дійсний стан річей в СССР, бо там вона не жила і його вона не знає, а живе старими категоріями „єдиної неділимої". Запорукою того, що буде так, є американський народ, який вже починає розуміти вагу 22 січня, як дня „Української Незалежности" і тим санкціонує правдивість нашого шляху — шляху боротьби з російським імперіялізмом. Запорукою тому, що буде так, є наші сини, які плече-в-плече воюють разом з синами американського народу на корейському фронті, захищаючи свободу зовсім чужого народу від російського імперіялізму, який нищить волю корейського народу руками китайського народу, одуреного „федерацією" з Росією. Своє слово ми сказали і знаємо, що те слово є чесне, правдиве і тверде.

Політика визволення

В лютому у видавництві Джон Дей Компані вийде нова книжка Джеймса Бирнгема „Стримування чи визволення". Останнє січневе число відомого місячника „Амерікен Меркурі", подаючи уривок з цієї книжки, вважає її найважливішим оглядом американської закордонної політики з часу другої світової війни.

Д. Бирнгем, як відомий знавець комунізму, вважає що політика стримування комунізму себе не виправдала, бо вона по суті є політикою задоволення Совєтів. Під політикою визволення автор розуміє національне, соціяльне і індивідуальне визволення підсовєтських народів. Ця доктрина мусить в однаковій мірі бути застосована не лише до сателітів, але і до всіх підсовєтських народів включно з росіянами. Д. Бирнгем говорить: „Визволення мусить стосуватися до цілої совєтської імперії і не може бути обмежене територією, яка була прилучена в кінці другої світової війни. Морально такого обмеження не можна виправдати".

Самі слова не зможуть переконати поневолені народи, що Америка рішилася на політику визволення. Потрібна щоденна акція: всесторонній політичний наступ, допоміжні військові і напіввійськові акції, якщо на них є потреба, підготовка для майбутніх військових акцій.

Д. Бирнгем пропонує визнати законні уряди поневолених народів, які перебувають тепер за кордоном і репрезентативні національні комітети як офіційних репрезентантів своїх народів. „Першорядної ваги проєктом", пише він, „є створення військових з'єднань під прапорами тепер поневолених народів... Що могло би більше спричинити радість поневоленим народам і що могло б більше застрашити їхніх поневолювачів як вістка, що репрезентанти вільної Польщі, сидять в раді НАТО, що вільні полки маширують під прапорами Румунії, Естонії, Росії, що вільний український відділ захоплює гору в Кореї або знищує один з відділів Го-Чі-Мінґа в Індокитаї..."

Автор ясно вказує, що політика визволення мусить визнавати право на самовизначення і тому право на незалежність націй совєтської імперії, включаючи ті нації, які належали до Сов. Союзу до 1939 року. Він не проти ідеї федерації визволеної Европи. Визволення, незалежність, а тоді федерація.

Політика визволення стикається з спеціяльною проблемою, яка є делікатна, тяжка і для американців малозрозуміла. Це є совєтське національне питання. Д. Бирнгем ствердждує факт, що Сов. Союз не є одною нацією, а системою націй, в якій росіяни мають переважаюче і через це імперіяльне відношення до решти. Одначе росіяни не творять більшости населення: їх є приблизно 90 мільйонів на 200 мільйонів населення. Неросійські народи перебували під впливом постійного зросту національних рухів світу і більшість з них оголосили про свою незалежність після першої світової війни і боролися за неї з червоною армією аж поки не підпали під владу комуністичної Москви.

Д. Бирнгем правильно характеризує два діяметрально протилежні погляди на майбутній політичний устрій після повалення комунізму російських і неросійських еміґрацій. Від себе він зазначає: „Наша пропозиція мусить бути — свобода для **всіх** (підкреслення Д. Бирнгема) націй: українець має таке саме право на свободу, як поляк чи росіянин... Якщо росіяни, які декларують себе антикомуністами, відкидають права на свободу для неросіян, тоді ми мусимо застановитися по якій стороні ці росіяни будуть, коли прийде до рішального зудару".

Ю. Мацик

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 66 тисяч членів, є такою передовою народною установою американських і канадійських українців, в спиcку членства якої не повинно забракнути теж і Вашого імени. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього свідомого та ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя.

Відгуки в Англії на московський антисемітизм

(Допис із Лондону)

Засуд і кари смерти для комуністів чеських і словацьких у Празі не викликали б великого враження в світі і в Англії, бо до подібних розправ світ уже звик. Празький процес викликав зацікавлення громадянства і преси **новим характером** обвинувачень: вину за невдачі комуністичної політики несуть уже не самі американці або англійські „імперіялісти", але „буржуазні сіоністи" і навіть уряд Ізраїля, який, мовляв, „продався імперіялістам".

Знавці комуністичної політики віщували після празького процесу ,що це тільки початок великої офензиви Москви проти жидів взагалі, в цілому світі. Це передбачення збулося. Москва відкрила в новім 1953 році нову фантастичну „змову" лікарів, між якими на 9 осіб є 6 жидів. Ці лікарі, як твердить московська преса, знищили найвірніших „соратників" Сталіна — Жданова і Щербакова та хотіли звести з цього світу різних генералів і маршалів. І в цій афері Москва вказує на зв'язок підсудних з „буржуазними сіоністами" та „імперіялістами".

„Дейлі Геральд", орган Партії Праці в Лондоні, ставить питання: коли б одного дня громадян Британії повідомило радіо ,що відкрито змову на членів уряду ,на членів генерального штабу і т. д. Очевидно, всі подумали б, що якийсь божевільний вдерся до радіо-висильні і, використавши нагоду, прокричав до світу це безглуздя. Але Москва діє зовсім в здоровім розумі і з певною ціллю.

Найповажніші щоденники — лондонський „Таймс" і „Менчестер Ґардієн" присвятили новому московському процесові теж окремі статті. „Таймс" м. ін., у зв'язку з процесом згадує також українців:

„Наслідок, буде, без сумніву, збудити між звичайними росіянами, українцями і іншими настроєність супроти жидів, яких у Сов. Союзі є коло двох мільйонів, і жиди, правдоподібно будуть усунені з відповідальних позицій".

З нагоди нового процесу в Москві виступив у своїй промові бувший міністер закордонних справ Л. Моррісон, який порівняв політику Сталіна з політикою Гітлера. Наслідки совєтського антисемітизму в Англії та в інших країнах Зах. Европи показуються в протестах і в заявах комуністів жидівського роду про вихід із компартії. Ці протести і заяви навряд чи можуть вплинути на курс Сталіна.

В англійській пресі чути голоси, що Сталін нагінкою на жидів хоче здобути для себе довір'я в арабському світі, а це, мовляв, значить, що Москва не сподівається миру з Західними демократіями і готується до рішучого зудару.

Занепокоєння серед жидівства з приводу ворожої акції Москви дуже велике. Сталіна звуть не Йосиф, а „Адольф Вісаріонович", порівнюючи з Адольфом Гітлером.

К. О.

Д. Галичин

ПОЇЗДКА ДО ЕВРОПИ

(2)

УККА в ході переговорів представив Американському Комітетові низку важливих домагань, виконання яких Американським Комітетом уможливило б практичну співпрацю Українського Конґресового Комітету Америки та українського політичного представництва в Европі з Американським Комітетом. Між цими домаганнями були, між іншими: домагання зміни назви самого Американського Комітету, через усунення слів „Народів Росії"; примінення засади абсолютного паритету поміж усіми національними представництвами у пляннованому Координаційному Комітеті; повна свобода всіх національних представництв, а, зокрема, не-російських народів, у їх політичній пропаґанді за привернення утраченої державної самостійности; доповнення Екзекутивної Ради Американського Комітету визначними американцями, які є знані зі свого прихильного відношення до справи визвольних змагань поневолених не-російських народів СССР.

Деякі з тих домагань переведено; інші — є предметом дальших переговорів між Головою УККА та представниками Американського Комітету.

Вже саме рішення вислати делеґацію до Европи було попереджене в УККомітеті довгими і вичерпуючими дебатами, які відбувалися на тлі різноманітних голосів нашої преси та нашої публічної опінії. Чимало часу і турбот забрали опісля ще такі справи, як встановлення складу делеґації та директив для неї. Остаточно склад делеґації узгіднено з Американським Комітетом і до неї обрано таких осіб: голова УКК проф. Лев Добрянський, екзекутивний директор Політичної Ради УКК адв. Степан Ярема, член тої Ради п. Володимир Душник та підписаний, як екзекутивний заступник голови УКК. Після того знову був проголошений окремий комунікат УККомітету з датою 25-го листопада, в якому ще раз підкреслено, що „плятформа в тому вигляді ,як вона була оголошена в пресі та організаційні рямці, що цією плятформою визначені для „Координаційного **Центру** Протибольшевицької Боротьби", не дають можливости українським угрупованням взяти участь в праці цього Комітету;

— що з уваги на те, що справа створення спільного фронту для боротьби за визволення народів СССР є надзвичайно важлива й актуальна, Український Конґресовий Комітет Америки уважає вказаним провадити далі перед американськими чинниками заходи для зміни згаданої плятформи і організаційних форм Координаційного Центру;

— і що з метою всебічного обміркування питання української участи в цій акції виїжджає до Европи Делеґація з членів Українського Конґресового Комітету ,завданням якої буде обговорення й консультація з усіма українськими політичними чинниками в Европі по усіх тих питаннях, що пов'язані зі згаданою справою..."

В тому самому комунікаті сказано, що „делеґація одержала від УККомітету інструкції, які з'ясовують відповідну плятформу для інформаційних розмов" з українськими представництвами в Европі.

Отже, хоч поодинокі члени делеґації могли мати свої власні думки на ці справи, в яких делеґація виїжджала до Европи, проте всіх їх зобов'язували згадані рішення УКК.

Мушу признатись, що я особисто мав серйозні вагання щодо поїздки до Европи. Ці вагання були викликані не тільки цими труднощами, які ми вже раніше зустрічали в наших розмовах з представниками Американського Комітету ,але й загальною реакцією української публічної опінії та й самою „делікатністю" цілої справи. Але після того, як справа поїздки вже була перерішена, ці самі труднощі та „делікатність" справи заставила мене не відмовитись від безпосередньої участи в намаганнях причинитись до їх відповідної розв'язки.

Ми виїхали до Европи в неділю, дня 14-го грудня 1952. Значить, виїхав проф. Л. Добрянський, адв. С. Ярема й я, бо п. В. Душник, згідно з рішенням УКК, виїхав два тижні раніше, щоб перевести деяку вступну підготовку до наших нарад та нашого побуту в Европі. Ми виїхали літаком з Інтернаціонального аеродрому в Ню Йорку о год. 11:30 перед полуднем. Відлетіли з півгодинним запізненням, бо нам відразу був — так сказати б — „вітер в очі", що символічно нагадувало й нашу ситуацію. На аеродромі нас супроводжали члени наших родин та деякі громадяни й представники нашої місцевої преси. Маючи вже тоді деякі голоси американської преси, зв'язані з нашою пляновою поїздкою, як і знаючи загальне наставлення нашої суспільности, я ще безпосередньо перед своїм від'їздом вважав за потрібне скласти відповідну заяву, щоб розвіяти всілякі сумніви та виключити будь-які спекуляції, можливі в таких справах. Ця заява була проголошена в пресі рівночасно з повідомленням про наш виїзд, але з уваги на те, що в світлі тої заяви, як і попередніх комунікатів УККомітету ,треба розглядати нашу акцію в Европі, я дозволю собі її ще раз на цьому місці навести. В ній було сказано:

„Европейська Місія Українського Конґресового Комітету, національної репрезентації організації американців українського походження ,має своїм завданням відбути в Европі інформаційні наради з українцями та іншими національними політичними групами відносно створеного недавно в Мюнхені т. зв. Координаційного Центру Антибольшевицької Боротьби, який був започаткований Американським Комітетом для Визволення Народів Росії. Головним предметом нарад буде проголошена політична та організаційна база Координаційного Центру. Европейські наради будуть продовженням тих нарад, які вже відбулися в З'єдинених Державах між представниками УККомітету і представниками Американського Комітету для Визволення Народів Росії. Ціллю тих нарад є намагання розв'язати проблему, яка виникає з факту, що політична плятформа і організаційна база Координаційного Центру утруднюють українську участь і співпрацю з Координаційним Центром в його проголошуваних інтенціях створити між росіянами і не-росіянами спільний фронт для допомоги народам в їх боротьбі за національне визволення і незалежність. Політична плятформа і організаційна база Координаційного Центру не задовольняють ані українців ані інші не-російські групи, відкидаючи принцип повної рівности репрезентації в Координаційному Центрі росіянів ,українців, білорусинів, грузинів та інших політичних груп, що репрезентують поодинокі народи в СССР. Ця плятформа і організаційна база теж не беруть до уваги історичного факту, що після упадку царсько-російського режиму українці були встановили свою демократичну Українську Народню Республіку, яка впала жертвою совєтсько - російської агресії. За відновлення цієї Республіки український нарід безперервно бореться і складає в цій боротьбі гекатомби жертв.

(Продовження буде).

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УНР АНДРІЯ ЛІВИЦЬКОГО

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА НА БАТЬКІВЩИНІ І НА ЧУЖИНІ В РІЧНИЦЮ ПРОГОЛОШЕННЯ САМОСТІЙНОСТИ І СОБОРНОСТИ

Українські громадяни і громадянки!

На цей 1953 рік припадає 35-та річниця проголошення самостійности Української Держави. „Від нині Українська Народня Республіка стає вільною, ні від кого незалежною, суверенною Державою Українського Народу". Такі були незабутні слова 4-го Універсалу Української Центральної Ради, датованого 22-им січня 1918 року. Рік пізніше, 22-го січня 1919 року, Український Трудовий Конґрес урочисто проголосив Акт з'єднання Української Народньої Республіки та Західньої Української Народньої Республіки в одну самостійну соборну Українську Народню Республіку. Ці два правно - конституційні акти лягли в основу національно-державних прямувань українського народу, стали визвольною програмою для майбутніх поколінь українців, що й досі провадять боротьбу за їх здійснення.

Тяжкий, тернистий шлях припав українському народові в його боротьбі за волю. Визвольна війна років 1918-1921 під проводом славної пам'яти Головного Отамана Симона Петлюри, мимо героїчних зусиль українського війська й одчайдушних дій наших повстанців, закінчилася перемогою ворога. Проводячи боротьбу одночасно проти большевицької Москви, проти реакційних російських генералів Денікіна - Врангеля та проти західніх сусідів, непідтримані тоді демократичними державами заходу, — уряд Української Народньої Республіки та його славетне військо змушені були покинути рідний край. Україну було поділено поміж чотирма сусідніми державами. Після другої світової війни майже вся наша територія опинилася під жахливим режимом большевицької Москви.

Проте, хоч ми програли один етап нашої боротьби, ми не почуваємо себе розбитими ані морально, ані ідейно. Бо український народ і його законне представництво не упокорилися перед ворогом і не сприйняли, не визнали накинутого силою большевицького режиму.

Беручи на увагу боротьбу українського народу за свої національно - державні ідеали, московсько - большевицький уряд не посмів ліквідувати до решти української держави: на місце встановленої волею українського народу Української Народньої Республіки Москва впровадила фіктивну Українську Соціялістичну Радянську Республіку, а на місце законного уряду УНР — покликала узурпаторський уряд радянської України. В 20-тих роках Москва стосувала в Українініби лібертальну політику „українізації", „НЕП-у" і т. п. Однак, це все були тільки хитрощі, які зміряли до того, щоб опанувати визвольний український рух і ліквідувати національні повстання, що не вщухали аж до 1927 року. В 30-х роках приходить нечуваний погром усього українського життя: ліквідація українських національних установ, розстріли і заслання десятків тисяч українських культурних діячів, примусова колективізація, штучно зорганізований голод, масові переселення на Сибір, терор проти українських селян і робітників та, врешті кривава розправа з т. зв. національною опозицією в КП(б)У і Комсомолі України. Мільйони жертв поніс український народ під час довгих років героїчного спрботиву большевицькому режимові.

Після другої світової війни большевицька Москва пішла ніби на дальші поступки українцям. Україну введено до Об'єднаних Націй, вона має свій державний прапор і гимн. Московські володарі твердять при кожній нагоді ніби в Совєтському Союзі Україна досягла повної самостійности і має всі можливості вільного національного розвитку. А їх маріонетки — представники т. зв. уряду радянської України — розпинаються у вірнопідданчих заявах на адресу большевицької Москви, при допомозі якої українці здобули, мовляв, національно - державну свободу і „щасливе, радісне життя"...

Та всі ці запевнення потрібні лише на те, щоб укрити справжній стан речей перед вільним демократичним світом та перед українським народом. В дійсності на Україні панує єстрашний режим колоніяльного визиску, колгоспно - стахановського рабства, концентраційних таборів з примусовою працею, терору і національно-культурного поневолення.

Про це все знаєте найкраще Ви, українці й українки, що перебуваєте на нашій поневоленій Батьківщині! Український народ — своїм невпинним спротивомм у всіх ділянках життя, діями революційного підпілля та боротьбою героїчної Повстанської Армії так проти недавніх гітлерівсько - німецьких, як і проти московсько-большевицьких окупантів — довів перед усім світом, що він бореться проти ворога свободи за відновлення самостійної соборної України і за встановлення в ній справедлитого народоправного ладу.

В глибокій пошані і з подивом схиляю голову перед многострадальним, але незломним народом українським і пересилаю, в імені Державного Центру Української Народньої Республіки, в цей день свята Української Державности, сердечний, гарячий привіт усьому українському громадянству на Батьківщині, борцям ресолюційного підпілля та нашим героїчним повстанцям, а також усій українській еміґрації, розкиданій по різних країнах світу. Закликаємо українське громадянство на Батьківщині гідно перетривати грізні часи ворожої окупації та ощаджувати народні сили й кров, доки прийде слушна хвиля на вирішальний, всенародний здвиг проти ворога, що запосів нашу землю.

Одночасно хочу запевнити Вас, брати і сестри на батьківщині, борцям революційза межами рідного краю, думками і серцем перебуваємо постійно з Вами! Державний Центр Української Народньої Республіки, що діє на зовні у формі Української Національної Ради та її Виконавчого Органу, патріотичні українські організації в Европі, Америці, Канаді, Австралії, всі українські еміґранти, без різниці політично-соціяльних переконань — працюють однозгідно в одному напрямі: придбати якнайбільше прихильности серед держав і народів вільного світу для ідеї визволення України й відновлення нашої самостійної соборної держави та допомогти українському народові на рідних землях у його тяжких змаганнях проти московсько - большевицької окупації.

Віримо, що спільними зусиллями всіх українських патріотів, з поміччю Всемогучого Господа Бога, буде осягнено нашу мету. Український народ зможе тоді, у своїй незалежній державі, вільно урегулювати взаємини з чужинецькими народами та встановити такий лад, що відповідатиме його суверенній волі і забезпечить свободу всім громадянам України без різниці віри, раси, національности. Тоді, коли в золотоверхому Києві замають знову старі, бойові прапори Української Національної Революції, коли владу в Україні переберуть вільнообрані Установчі Збори суверенної української держави, — тоді скінчиться і місія Державного Центру Української Народньої Республіки, що тепер перебуває на чужині і провадить боротьбу за Самостійну Соборну Україну.

Андрій Лівицький.

Мюнхен, 16 січня 1953 р.

Андрій Яковлів

НЕЗАБУТНІ ДНІ ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ САМОСТІЙНОСТИ УКРАЇНИ

(Уривок з моїх „Спомнинів").

(1)

Вісті про революційні події в Росії в лютому-березні 1917 року, про зречення царя й династії Романових та про перехід верховної влади до Державної Думи й утвореного нею Тимчасового „Правительства" були прийняті з великою радістю й піднесенням в Україні, як в інших землях, свого часу підбитих московськими царями під свою владу (Білорусь, Литва, Естонія, Кубань, Північний Кавказ, Грузія, Вірменія, Донщина та ін.). Всюди повстав національний рух, спрямований на здобуття національної свободи, власного автономного управління й розпорядження на своїй рідній землі.

Українська Центральна Рада.

Почин цьому сепаратистичному рухові дала Україна, її шляхом пішли пізніше й інші країни. В перших днях березня 1917 р. стара українська політична організація, „Т-во Українських Поступовців (Т. У. П.)", вийшовши з підпілля взяла ініціятиву до створення в Києві центрального українського національного органу, який мав завдання очолювати національний рух та провадити справу національного й державного визволення України. Порозумівшись з іншими українськими партійними організаціями та групами, Т. У. П. скликало спільні збори, на яких засновано Українську Центральну Раду (УЦР) з представників політичних партій, військових, професійних і культурних організацій. За недостачою української преси, що була заборонена під час війни і відновилась в кінці березня („Нова Рада", „Робітнича Газета" та інш.), не було можливости оголосити про утворення УЦР по всій Україні, але українське громадянство того часу було дуже сторожке на всякі політичні вісті та організаційні гасла, так, що перші уривчаті вістки про УЦР зворушили громадянство не тільки в Україні, але далеко по-за її межами, всюди, де тільки жили українці: в столицях та інших російських містах, в Сибіру, Туркестані, на Далекому Сході, Звідти почали надходити вісти до Києва, що місцеві українські організації визнали УЦР за свій зверхній провідний орган і чекають від неї інструкцій. Почали прибувати до Києва вислані з різних близьких місцевостей делегати.

Національна Маніфестація.

Щоб виявити ступінь національної свідомости населення Києва та його околиць, У. Ц. Р. ухвалила влаштувати в Києві 19 березня 1917 р. масову національну маніфестацію. Це була перша чисто українська національна маніфестація, пройшла вона імпозантно й викликала великий ентузіязм в українському громадянстві Києва, здивовання неукраїнського населення Києва і гнів ворогів України. В маніфестації взяли участь десятки тисяч народу. На чолі маніфестації несли уквічатий українськими рушниками та квітами великий портрет Т. Шевченка, за ним йшла президія УЦР на чолі з головою її, проф. М. С. Грушевським. Потім йшло військо: Константинівська Військова Школа в повному складі й при зброї, за нею ряди вояків запасних полків та тих, що вернулись з фронту; за вояками тисячі киян та приїзжих. Блакитно - жовті прапори маяли в руках делеґацій від усіх верств населення.

Картина була величава, мальовнича, радісна. Це вперше на вулицях золотоверхого Києва українці мали нагоду вільно й масово виявляти свою національну приналежність, свої почуття, бажання, постуляти. Бачив я сльози на очах наших старих діячів, що, переживши тяжкі часи царського режиму, що здавалось назавше поховали надії українських патріотів здобути волю України, діждались таки кращих часів та цього радісного дня. На розі Фундукліївської вулиці, напроти оперного театру, я спинився, щоб охопити оком цілу маніфестацію, що тут спускалась униз, до Хрещатика. Біля мене стояв старий вже тоді Орест Іванович Левицький і плакав, промовляючи: „Нині одпущаєши раба Твого, Владико, з миром, бо очі мої бачили спасіння України!"

Маніфестація закінчилась на Софійській площі перед Св. Софією та пам'ятником Б. Хмельницькому многотисячним вічем. На вічі промовляв М. Грушевський та інші члени президії ЦР. На ньому прийнято принципові постанови: щоб Тимчасове Правительство негайно видало деклярацію про автономію України, та щоб автономний лад було заведено негайно, а після затверджено всеросійськими установчими зборами.

З цього дня Софійська площа стала звичайним місцем віч та урочистостей великої державної ваги, наприклад, оголошення універсалів УЦР. Пам'ятник Б. Хмельницькому був імпозантний, але національне почуття українців ображали написи на пам'ятникові, що його поставив російський уряд за царського режиму. На ньому були два написи на мідяних таблицях: спереду — „Волим под царя восточного, православнаго" (так, за російською версією, нібито голосували козаки на Переяславській Раді р. 1654, але в березні 1917 р. це було анахронізмом); на другій таблиці був напис: „Б. Хмельницкому єдиная, недѣлимая Россія". Останній напис вже після першого віча було поправлено так, що з мідної дошки літери „не" збито, так, що напис змінився на: „Єдиная, дѣлимая Россія". Пізніше дошку з цим написом зняли з пам'ятника.

Після описаної маніфестації національний рух поширився по цілій Україні. До Києва, признаної столиці України, почали з'їздитися делеґати від різних провінціяльних організацій, політичних, станових, професійних та інших і тут одбували свої всеукраїнські з'їзди. Першим одбувся з'їзд „ТУП" — а, що прийняв назву „Союз автономістів - федералістів". Радикально - демократична партія (Р. Д.), членом якої я був, теж скликала свій з'їзд, на якому крім поширення своєї програми змінила партійну назву на нову: „Партія соціялістів -федералістів" (С. Ф.). Назва була невдала, не відповідала програмі партії й на з'їзді викликала багато суперечок, але її запропонували й гаряче підтримували лідери партії С. Єфремів та Ф. Матушевський. Не були ми жадними „соціялістами", а федерація не була засадничим постулятом партії. Однак більшість голосувала за нову назву, йдучи за „модою" на соціялізм, що тоді саме виникла; всі бажали зватися „соціялістами", бо тоді тільки соціялістичні партії, як СД та СР, мали успіх серед громадянства.

(Продовження буде).

Часопис „Свобода" повинен знаходитися в кожній українській хаті!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

Дві мистецькі радіопрограми.

Українське Щоденне Радіовисилання п. Миколи Шустакевича, яке вже 21 років постійно передає щоденні радіоавдиції в Дітройті під його дирекцією, передасть спеціяльно дві українські мистецькі радіопрограми в наступних двох неділях. Перша авдиція, присвячена вшануванню 110-річниці народин найбільшого українського композитора Миколи Лисенка, буде передана в неділю, 25 січня, від години 1:00 до 1:30 пополудні. У програму входять твори М. Лисенка: — „Мені однаково" і „Ой Дніпре, мій Дніпре" (обі до поем Тараса Шевченка) відспівані оперним артистом Теодором Тереном. (Оба твори зняті з транскрипції УККА). М. Лисенка „Садок Вишневий" (до поеми Тараса Шевченка), сопранове сольо панни Олі Шустер (Шустакевич), та виїмки з опери М. Лисенка „Тарас Бульба": — 1. Овертура, 2. Дует Насті й Андрія (Дія II.), 3. На Січі, —дует Остапа й Андрія (Дія III.) і Арія Тараса й Хор Запорожців з послідної дії. Відчит про життя і творчість Миколи Лисенка, як теж зміст і пояснення творів дасть в англійською мовою директор М. Шустакевич.

Друга авдиція, в неділю 1. лютня, теж від години 1:00 до 1:30 пополудні, присвячена українській камерній музиці. У програмі „Квінтет" Дм. Бортнянського (фортепіян, скрипка, віоля, чельо й арфа) у трьох частях і „Тріо" (для фортепіяну, скрипки і челя) д-ра Василя Витвицького. Згадані твори у виконанні членів „Дітройтської Симфонічної Оркестри". Ці композиції були перший раз запрезентовані на вечорі української музики влаштованім Українським Літературно-Мистецьким Клюбом в Дітройті. У програмі теж вокальні твори других українських композиторів. Обі згадані програми будуть не-комерційного характеру. Обі ці мистецькі авдиції будуть передані зі стації W. S. D. C. (Монт Клеменс-Марін Сити), пункт 1590 на звичайних радіо приймачах. З цеї самої стації директор М. Шустакевич передає свої щоденні радіовисилання кожного ранку від години 9:30 до 10:30 від понеділка до п'ятниці включно. На цих авдиціях щоденно вісті зі світу, а що вівтірка „Вісті з України по-за Залізною Заслоною". Всі авдиції англійською мовою для познайомлення теж широких американських кругів з українською справою й культурою.

Н. Н.

Бофало, Н. Й.

З культурного життя.

За почином Допомогової Секції УККА перевела українська радіопрограма стації ВВОЛ грошеву збірку серед дітей під кличем: „діти — дітям залишенців на коляду". Діти з Бофало й околиці, а також зі сусідної Канади заохочені настроєвими казочками та закликами, що їх передавала на радіохвилях „Тета Ірина" (пані І. Лаврівська), зложили $241.75 і ці гроші переслала Допомогова Секція дітям залишенців в Зальцбурґу й Куфштайні (Австрія) й Мюнхені, Шляйсгаймі і Фельдафінґу (Німеччина). Крім матеріяльної користи мала ця акція ще й виховне значення, бо звернула увагу дітей на недостатки в житті їхніх друзів - дітей за океаном та потребу допомогти їм.

Пластова Станиця й Осередок СУМА в Бофало влаштували в дні 4 січня літературний вечір, на якому виставлено сценічні картини з „Мойсея" І. Франка, оформлені і виставлені під проводом д-ра М. Лози, молоддю обох організацій. Так само виставка, як і літературний коментар про „Мойсея" п. Богдана Шипилявого були на належному мистецькому й літературному рівені — так у виконанні як і сценічному оформленні.

Чоловічий хор і духова оркестра СУМА дали в неділю 4. січня в церковній залі вечір коляд і щедрівок. Хор під управою п. А. Мороза розвивається що-раз краще; для повного звуку недостає ще кількох тенорів. Духова оркестра основана заходом кількох „упертих" Сумівців, що зуміли побороти матеріяльні перепони і закупити повний склад інструментів, виступила перший раз перед публікою, котра прийняла її не тільки з вдоволенням, але може і з певною гордістю. Хлопці, а передусім їх капельник п. А. Кравчук, дали доказ небуденного завзяття і послідовности у праці, бо за короткий час трьох місяців вивчила репертуар до прилюдного виступу. Якщо цей музиколюбний гурт буде дальше так працювати, то виробиться скоро на повновартісну оркестру. Хорові й оркестральні точки попередив короткий доклад проф. З. Сагана про коляди й щедрівки, та про зберігання традиції народніх звичаїв.

Підготовкою до святкування 35-тих роковин проголошення Української Держави займається окремий комітет під проводом п. О. Слотюка. Свято відбудеться в неділю, 25 січня. До полудня будуть відправлені Богослужби у всіх українських церквах Бофала й околиці, а післяполудня в год. 4 відбудеться Свято Державности при участі місцевих сил та запрошеного оперного мистця п. М. Голинського. В рамцях цього святкування влаштувала мистецька комісія цього ж комітету під проводом пань Ольги Дяринюк й Ірини Лаврівської стилеву виставку українського народнього мистецтва у вітрині фірми И. Н. Адамс при Мейн вул.

О. З.

Ст. Луїс, Мо.

Листопадове Свято.

Дня 31 листопада наша громада відсвяткувала „Листопадове Свято". Свято започатковано панахидою в місцевій церкві за наших Героїв, котрі зложили своє життя за Волю України.

Панахиду відслужили о. Беньо, місцевий парох, та о. Дашо з Медісон, Іл., о. Дашо виголосив відповідну до Свята проповідь.

Ввечорі в У. Н. Домі відбулася „Академія", яку започатковано американським гимном, що його відспівали члени Церковного Хору.

В програму свята входили: Вступне слово, реферат, деклямація, діточі деклямації, і хорові точки.

Свято закінчено українським гимном. Дохід зі свята дав суму $69.25, що їх розподілено так: $60 вислано до У. К. К. з призначенням $30 на воєнних інвалідів. Решта $9.25 призначено для У. Н. Дому.

Присутний.

● **Загинув від удушення ґазом** 104-річний дивак Джан Лоґлін у Торонті, в Канаді, залишаючи коло два мільйони мастку. Цей самий ґаз убив теж його 60-річного сина в сусідній кімнаті.

● **Зоперовано очі матері президента** Нікараґуї, Самоза. Пацієнтка має 89 років, виростила четверо дітей і пишається своїми п'ятнадцятьома внуками, — тридцятьома правнуками й двома пра-правнуками.

● **Уроджений у Канаді** — Р. Шіп, — радіо-журналіст, що проживає в Лос Анджелес має бути також депортований з ЗДА за приналежність до комуністичної партії.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. „Жидачів" від. 393 повідомляє, що **річні збори** відбудуться в неділю, 25. січня, о год. 4. по пол., в домівці 423 Е. 9. вул. На зборах буде звіт Контрольної Комісії і вибір уряду на 1953 рік. Також буде предложений плян праці на слідуючий рік. Хто з членів не зложив ще $1 на Союзівку може це зробити на річних зборах. Присутність всіх членів обовязкова. — І. Дубик, предс.; Е. Валанда, кас.; М. Литвин, фін. секр.; З. Серафин, рек. секр.

ГЕЙЗЛЕТОН, ПА. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85 подає до відома, що **річні збори** відбудуться в неділю, 25. січня зараз по Службі Божій в 12. год. в церковній залі. Кожний член обовязаний прийти і взяти участь, бо маємо важні справи. Буде звіт за 1952 рік і вибір уряду на 1953 рік. Довгуючі члени повинні вирівняти свій довг. — В. Шипула, предс.; О. Костюк, секр.-кас.

СПРІНҐФІЛД, МАС. — Від. 68 ім. Б. Хмельницького, повідомляє, що **річні збори** відбудуться 25. січня, в 2. год. по пол., в домі п. Я. Макуха при 825 Dwight St. Просимо всіх членів точно явитися. Крім принятого порядку нарад буде теж і вибір керівних органів відділу. — Я. Макуха, предс.; І. Тарасенко, секр.

Н. ... Клюб ... 70. повідомляє, на річних зборах перевибрано такий уряд на 1953 рік: П. Костик, предсідник, Ів. Патуляк, касієр, В. Кушнір, секр. Контрольна Ком.: С. Костів і Ів. Щур. — Ухвалено, що кожний член обов'язаний платити точно свої вкладки на зборах, бо інакше буде суспендований. Члени, котрі мають право до запомоги хворих, обов'язані брати по два тікети на баль чи інші підприємства, а найменше один тікет, бо тих 50 центів, що платиться місячно, не вистачає у теперішнім часі на оплату багатьом хворим членам. — Хто ще не зложив свого датку найменше 1 доляр на Дім Старців УНСоюзу, хай це зробить якнайскорше. — Уряд.

● РАДІО ПЕРЕДАЧІ ●

СЛУХАЙТЕ УКРАЇНСЬКОЇ РАДІО-ПРОГРАМИ
з радіовисильні WSOU, South Orange, N. J.
на хвилях 89,5 F.M.
КОЖНОЇ СУБОТИ
від год. 7:00—7:30 веч.
СУБОТА, 24. СІЧНЯ 1953:
Роковини 22. січня
(англійськомовна)

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тимсамим і співвласниками 14-ти мільйонового майна організації!

Головна Управа Братства кол. вояків 1. УД УНА разом зі станицями в ЗДА ділиться сумною вісткою з своїми членами, колишніми вояками 1. УД та всім Громадянством, що 9. січня 1953 р. в м. Манчестер, Англія, під час сну, нагло (атак серця) помер на 50-му році життя

Радник-Сотник о. Емануїл КОРДУБА

колишній полевий Духовник Артилерійського Полку 1. Укр. Дивізії УНА, активний учасник бою під Бродами, головний Духовник табору інтернованих в Ріміні, Італія, останнім часом Парох української-католицької громади в Манчестер, Англія.

В особі Покійного воящтво 1. УД втратило зразкового полевого духовника, опікуна, друга та бойовика, а українська нація втратила невтомного борця за державність, який в активній дії за її долю горів до останнього свого віддиху. Береза Картузька доконала свого ганебного діла.

Покійний залишив в рідному Краю Дружину та двоє діточок.

Про день і час Панахиди буде оголошено окремо.

ТАРЗАН, ч. 2994. Громадять допомогу.

Люди від слонів і вояки згромадилися на мурах, щоб боронитися перед наступом раторіян, і Тарзан застав лужок для слонів безлюдним.

Тарзан швидко йшов від огорожі до огорожі, відчиняючи брами і м'яко вигукуючи до великих сірих бестій.

З Тарзаном на своїм хребті чорний Малюк волікся в напрямку до головної брами.

„Юд, Танторе!, Юд!" На Тарзанів наказ великі бестії йшли позаду свого провідника.